

SOOVITUSED

KOMISJONI SOOVITUS (EL) 2022/822,

18. mai 2022,

taastuvenergiaprojektidele loa andmise menetluste kiirendamise ja energiaostulepingute lihtsama sõlmimise kohta

EUROOPA KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artiklit 292,

ning arvestades järgmist:

- (1) Taastuvenergiat on keskne roll puhtale energiale üleminekus, mis on vajalik selleks, et saavutada Euroopa rohelise kokkuleppe eesmärgid, muuta energia taskukohaseks ning vähendada liidu sõltuvust fossiilkütustest ja energiaimportidest.
- (2) Liidu kodanikud saavad taastuvenergiast kasu mitut moodi: see aitab toime tulla kliimamuutustega, aitab kaitsta keskkonda, suurendab majanduskasvu ja loob uusi töökohti, toetab liidu juhtpositsiooni tehnoloogia valdkonnas ja tööstuses ning suurendab liidu majanduse vastupanuvõimet.
- (3) Üle 75 % kasvuhoonegaaside koguheitest liidus pärineb energeetikasektorist. Selleks et liit saavutaks 2030. aastaks seatud taastuvenergiaseemärgi ja eesmärgi vähendada kasvuhoonegaaside heidet vähemalt 55 % kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) 2021/1119, ⁽¹⁾ on ülioluline kiirendada energiatootmist taastuvenergia tootmise rajatiste arendamise ja kasutuselevõtu kaudu.
- (4) Kõrgete energiahindade probleemi kõrvaldamiseks on hädavajalik kiiresti suurendada taastuvenergia osakaalu. Taastuvenergia vähenenud püsikulud ja nullilähedased muutuvkulud tähendavad, et taastuvenergiaga seotud kulud on olnud stabiilsemad ja väiksemad kui fossiilkütustega seotud kulud. Taastuvate energiaallikate kiirem kasutuselevõtt vähendab liidu sõltuvust peamiselt imporditud fossiilkütustest.
- (5) Nagu märgitud teatistes „REPowerEU: Euroopa ühismeede taskukohasema, kindlama ja kestlikuma energiavarustuse tagamiseks“ (edaspidi „teatis „REPowerEU““), ⁽²⁾ on taastuvenergia kasutuse kiire suurendamine põhiviis, kuidas vähendada liidu sõltuvust fossiilkütustest ja järk-järgult loobuda Venemaa gaasi tarbimisest. Selle saavutamiseks vajalikud meetmed sisalduvadki kavas „REPowerEU“, nagu ka Euroopa poolaasta algatuses, mille raames esitatakse soovitusid eri liikmesriikide oludele kohandatud loamenetluse kohta.
- (6) Teatistes „REPowerEU“ kuulutati välja ka vesinikusektori edendamise algatus, millega nähakse ette taastuvallikatest toodetud vesiniku kohta 2030. aastaks seatud eesmärkide kahekordistamine, et vähendada liidu sõltuvust fossiilkütuste importidest. Taastuvallikatest kümne miljoni tonni vesiniku tootmiseks vajab liit 2030. aastaks täiendavalt 80 GW taastuvenergiavõimsust.
- (7) Taastuvenergiaprojektid tuleb põhimõtteliselt heaks kiita, et nendega kavandatud tegevust oleks võimalik ellu viia. Loamenetlused aitavad tagada projektide ohutuse ja turvalisuse. Samas on selliste menetluste keerukus, mitmekesisus ja ülemäära pikk kestus põhilised asjaolud, mis takistavad taastuvenergia kiiret vajalikku kasutuselevõttu ning liidu energiasüsteemi muutumist taskukohasemaks, turvalisemaks ja säästvamaks.

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 30. juuni 2021. aasta määrus (EL) 2021/1119, millega kehtestatakse kliimaneutraalsuse saavutamise raamistik ning muudetakse määruseid (EÜ) nr 401/2009 ja (EL) 2018/1999 (Euroopa kliimamäärus) (ELT L 243, 9.7.2021, lk 1).

⁽²⁾ Komisjoni teatis Euroopa Parlamendile, Euroopa Ülemkogule, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele „REPowerEU: Euroopa ühismeede taskukohasema, kindlama ja kestlikuma energiavarustuse tagamiseks“ (COM(2022) 108 final).

- (8) Viivitused projektilubade menetlemisel seavad ohtu energia- ja kliimaeesmärkide saavutamise õigel ajal ning suurendavad selleks vajalike projektide kulusid. Viivituste tõttu võib olla tulemuseks ka dünaamilise innovatsiooni seisukohast vähem tõhusate taastuvenergiarajatiste paigaldamine.
- (9) Need takistavad asjaolud toodi juba välja Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivis 2001/77/EÜ, ⁽³⁾ mille kohaselt peavad liikmesriigid hindama loamenetlusi, et vähendada regulatiiv- ja muid takistusi elektri tootmisele taastuvalikatest. Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiviga 2009/28/EÜ ⁽⁴⁾ kehtestati nõuded, et lihtsustada haldusmenetlusi taastuvenergia arendajate jaoks. Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) 2018/2001 ⁽⁵⁾ karmistati neid nõudeid veelgi. Kõikide liikmesriikide jaoks on esmatähtis need nõuded täielikult ja kõige kiiremas korras üle võtta ning seeläbi märkimisväärselt lühendada haldusmenetluste kestust.
- (10) Komisjon toetab liikmesriike tehnilise toe instrumendi ⁽⁶⁾ kaudu, pakkudes kohandatud tehnilist oskusteavet reformide, sealhulgas selliste kavandamiseks ja rakendamiseks, millega ühtlustatakse taastuvenergiaprojektide heakskiitmise ja neile loa andmise menetluste raamistikku, ning soodustades ettevõtjate sõlmitavate taastuvenergia ostu lepingute kasutamist. See tehniline tugi hõlmab näiteks haldussuutlikkuse suurendamist, õigusraamistike ühtlustamist ja asjakohaste parimate tavade jagamist.
- (11) Direktiiviga (EL) 2018/2001 loamenetlusele ette nähtud tähtaegade kohaldamine ei piira liidu keskkonnaõigusest tulenevate kohustuste täitmist, kohtulikku edasikaebamist, õiguskaitsevahendeid ega muid kohtumenetlusi ning alternatiivseid vaidluste lahendamise mehhanisme, sh kaebemenetlusi, kohtuvälist edasikaebamist ja õiguskaitsevahendeid, ning neid tähtaegu võib pikendada selliste menetluste kestuse võrra.
- (12) Paljudes liikmesriikides takistab taastuvenergiaprojektide rakendamist suuresti ka üldsuse toetuse puudumine. Selle probleemi lahendamiseks tuleks taastuvenergiaprojektide arendamise kõigis etappides – alates poliitika väljatöötamisest kuni ruumilise planeerimiseni ja projektide arendamiseni – võtta arvesse kodanike ja ühiskonna sidusrühmade vajadusi ja seisukohti ning soodustada häid tavasid, kuidas tagada rajatiste mitmesuguse mõju õiglane jaotumine kohaliku elanikkonna hulgas.
- (13) Enamik taastuvenergiaprojektidele ja nendega seotud võrgutaristule loa andmise takistustest ning nende kõrvaldamise head tavad on välja selgitatud liikmesriigi tasandil.
- (14) Haldustakistused puutuvad üha enam asjasse, kuna muud takistused on kahanenud, nt tehnoloogiakulud on viimase kümne aasta jooksul järsult vähenenud ja rahastamisprobleemid on leevenenud tänu kulude vähenemisele ja üha arvukamatele ettevõtjate sõlmitavatele taastuvenergia ostu lepingutele.
- (15) Käesolevas soovituses käsitletakse neid probleeme ja kutsutakse üles leidma lahendusi kehtiva õigusraamistiku piires. See ei piira liidu õiguse kohaldamist, eelkõige energeetika ja keskkonna valdkonnas, ega sellest tulenevate kohustuste täitmist. Samuti ei piira see liidu konkurentsieeskirjade, eelkõige Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklite 101, 102 ja 106 kohaldamist ega komisjoni otsustustava liidu konkurentsieeskirjade täitmise tagamisel.
- (16) Koos käesoleva soovitusega on vastu võetud seadusandlik ettepanek muuta ja karmistada direktiivi (EL) 2018/2001 sätteid, mis on seotud haldusmenetlustega. Kuna taastuvenergiaprojektide ellurakendamist on hädasti vaja kiirendada, peaksid liikmesriigid kooskõlas direktiivi (EL) 2018/2001 muutmise ettepaneku artikliga 15b (lubade andmise kohta) hakkama võimalikult kiiresti välja selgitama sobivaid maismaa- ja merealasi ning ette valmistama taastuvenergia tootmiseks eriti sobivate alade planeeringuid.

⁽³⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 27. septembri 2001. aasta direktiiv 2001/77/EÜ taastuvatest energiaallikatest toodetud elektrienergia kasutamise edendamise kohta elektrienergia siseturul (EÜT L 283, 27.10.2001, lk 33).

⁽⁴⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. aprilli 2009. aasta direktiiv 2009/28/EÜ taastuvatest energiaallikatest toodetud energia kasutamise edendamise kohta ning direktiivide 2001/77/EÜ ja 2003/30/EÜ muutmise ja hilisema kehtetuks tunnistamise kohta (ELT L 140, 5.6.2009, lk 16).

⁽⁵⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. detsembri 2018. aasta direktiiv (EL) 2018/2001 taastuvatest energiaallikatest toodetud energia kasutamise edendamise kohta (ELT L 328, 21.12.2018, lk 82).

⁽⁶⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 10. veebruari 2021. aasta määrus (EL) 2021/240, millega luuakse tehnilise toe instrument (ELT L 57, 18.2.2021, lk 1).

- (17) Mereruumi planeerimine on põhivahend, mille abil määrata kindlaks tulevased taastuvenergia kasutuselevõtu piirkonnad ning soodustada mereruumi mitmeotstarbelist kasutamist, sealhulgas merekeskkonna säilitamist ja kaitsmist. Mereruumi planeerimise direktiivi ⁽⁷⁾ kohaselt peavad liikmesriigid võtma oma riikliku mereruumi planeeringu vastu 31. märtsiks 2021. Komisjon kutsub liikmesriike, kes ei ole mereruumi planeerimise direktiivi veel täielikult rakendanud, üles koostama ja vastu võtma oma riikliku kava ⁽⁸⁾.
- (18) Loamenetlustest tulenevad takistused võivad mõjutada ka kliimaneutraalsuse saavutamiseks vajalike innovaatiliste CO₂ heite vähendamise tehnoloogia lahenduste tulevast kasutuselevõttu. Reguleeritud testimiskeskondade loomine, st selliste innovaatiliste tehnoloogialahenduste, toodete, teenuste või lähenemisviiside katsetamine tegelikus keskkonnas, mis ei ole täielikult kooskõlas kehtiva õigus- ja reguleeriva raamistikuga, võiks toetada innovatsiooni ja lihtsustada reguleeriva keskkonna hilisemat kohandamist vastavalt neile.
- (19) Taastuvenergia kasutuselevõttu aitab kiirendada selliste taastuvenergiaprojektide arendamine, mida osaliselt või täielikult rahastatakse ettevõtjate sõlmitavate ostulepingute kaudu. Ettevõtjate sõlmitavad ostulepingud on otseselt kasulikud ka lõpptarbijatele, sest muu hulgas tagavad need konkurentsivõimelise ja prognoositava energiahinna ning edendavad liidu ettevõtjate sotsiaalset vastutust.
- (20) Vaatamata sellele, et viimase viie aasta jooksul on ettevõtjate sõlmitud ostulepingute arv üha suurenenud, moodustab ettevõtjatest ostjate poolt otse rahastatavate taastuvenergiaprojektide osakaal vaid 15–20 % aastases turumahust. Samuti kasutavad ettevõtjate sõlmitavaid ostulepinguid põhiliselt üksnes teatavad liikmesriigid, seda tehakse elektri kui energiakandja puhul ja neid kasutavad suured rahvusvahelised tarbijatele suunatud ettevõtjad.
- (21) Koos käesoleva soovitusega teeb komisjon energia- ja tööstusgeograafia labori ⁽⁹⁾ (EIGL) kaudu kättesaadavaks digitaalselt konsolideeritud andmekogumid mitmesuguste erinevate asjakohaste energia- ja keskkonnategurite kohta, et aidata liikmesriikidel uute taastuvenergiaprojektide kiireks kasutuselevõtuks kindlaks määrata taastuvenergia tootmiseks eriti sobivad alad. Komisjon kavatses seda kaardistamisvahendit edasi arendada ning lisada sinna täiendavaid andmekogumeid ja liikmesriikide ruumilise planeerimise digivahendite linke.

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA SOOVITUSE:

MÄÄRATLUS

1. Käesoleva soovitus ja sellele lisatud suunise kohaldamisel hõlmavad taastuvenergiaprojektid taastuvenergia (sealhulgas taastuvallikatest toodetud vesiniku) tootmise jaamu, nagu on määratletud taastuvenergia direktiivis, ning nende võrguühendusteks ja toodetud energia salvestamiseks vajalikke seadmeid.

KIIREMAD JA LÜHEMAD MENETLUSED

2. Liikmesriigid peaksid tagama, et taastuvallikatest energiat tootvate jaamade planeerimisel, ehitamisel ja käitamisel, nende ühendamisel elektri-, gaasi- ja soojusvõrguga ning asjaomase võrgu enda ja salvestusseadmete puhul rakendatakse kõige soodsamaid olemasolevaid planeerimis- ja loamenetlusi ning et neid käitised on eeldatavasti ülekaalukalt avalikes ja elanikkonna ohutuse huvides ning et tugevdatakse direktiivi (EL) 2018/2001 haldusmenetlustega seotud sätteid, pidades silmas seadusandliku ettepaneku muutmist ning ilma et see piiraks liidu õiguse kohaldamist.
3. Liikmesriigid peaksid kehtestama selgelt kindlaks määratud ja võimalikult lühikesed kiirtähtajad kõigile taastuvenergia- projektide ehitamiseks ja käitamiseks vajalike lubade saamise etappidele, täpsustades juhud, millal ja missugustel asjaoludel neid tähtaegu võib pikendada. Liikmesriigid peaksid kehtestama siduvad maksimumtähtajad kõikidele

⁽⁷⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. juuli 2014. aasta direktiiv 2014/89/EL, millega kehtestatakse mereruumi planeerimise raamistik (ELT L 257, 28.8.2014, lk 135).

⁽⁸⁾ Vt komisjoni aruanne mereruumi planeerimise direktiivi rakendamise kohta (COM(2022) 185, 3.5.2022).

⁽⁹⁾ <https://energy-industry-geolab.jrc.ec.europa.eu/>

asjakohastele keskkonnamõju hindamise menetluse etappidele. Tehisrajatistesse päikeseenergiaseadmete paigaldamise luba tuleks menetleda maksimaalselt kolm kuud.

4. Selleks et tagada tõhus kohtumenetlus seoses õiguskaitsse kättesaadavusega taastuenergiaprojektide jaoks, peaksid liikmesriigid kehtestama ajakavad ja konkreetsed menetluseeskirjad.
5. Liikmesriigid peaksid kogu haldusliku loataotlus- ja -andmismenetluse jaoks looma üheainsa ühtse taotlusmenetluse. Kui on vaja saada mitu eri luba, sealhulgas seotud võrguprojektide jaoks, tuleks üksteise järel esitatavatele taotlustele eelistada samaaegselt esitatavaid taotlusi.
6. Selleks et soodustada innovaatilise tehnoloogia kasutuselevõttu, peaksid liikmesriigid lubama taotlejatel ajakohastada projektide tehnoloogialahenduste kirjeldusi loa taotlemise ja projektide väljaehitamise vahelisel ajal.
7. Nende soovitude rakendamisel peaksid liikmesriigid kasutama käesoleva soovitude lisas esitatud suunise I peatüki 2. jaos kirjeldatud tavasid.

KODANIKE JA KOGUKONNA LIHTSAM OSALEMINE

8. Liikmesriigid peaksid soodustama kodanike, kaasa arvatud väikese ja keskmise sissetulekuga leibkondade ning energiakogukondade osalemist taastuenergiaprojektides ning võtma meetmeid, et soodustada olukorda, kus energiasüsteemi ümberkujundamisest saavad kasu ka kohalikud kogukonnad ja seeläbi suureneb üldsuse heakskiit ja kaasatus.
9. Taastuenergiakogukondade, sealhulgas oma tarbeks toodetud taastuenergia tarbijate puhul peaksid liikmesriigid rakendama lihtsustatud loamenetlusi, sealhulgas kogukonna omanduses olevate jaamade ühendamiseks võrku, ning vähendama miinimumini tootmise litsentsimise menetlusi ja nõudeid.
10. Soovitude rakendamisel peaksid liikmesriigid kasutama käesoleva soovitude lisas esitatud suunise I peatüki 5. jao punktis c ja 6. jao punktis a kirjeldatud tavasid.

PAREM SISEKOORDINEERIMINE

11. Liikmesriigid peaksid tagama pädevate asutuste rollide ja kohustuste ning taastuenergiaprojektidele loa andmisel kohaldatavate õigusaktide, eeskirjade ja menetluste ühtlustamise ja tõhusa kooskõlastamise riigi, piirkondliku ja kohaliku tasandi vahel.
12. Liikmesriigid peaksid looma ühe sellise taastuenergiaprojektidele loa andmise kontaktpunkti, nagu on nõutud direktiiviga (EL) 2018/2001, kuhu oleks kaasatud üksnes nii palju asutusi, kui palju vaja, ja tagama selle kontaktpunkti võimalikult tõhusa tegevuse, võttes arvesse avaliku sektori vahendeid ning tehnoloogia-, keskkonna- ja õiguslaste eksperditeadmiste koondamisest saadavat kasu.
13. Liikmesriigid peaksid kehtestama eeskirjad, mille kohaselt juhul, kui pädev(ad) asutus(ed) ettenähtud tähtsaja jooksul ei vasta, kiidetakse taastuenergiaprojekti taotlus teatavas loamenetlusetapis heaks (ametiasutuse vaikiv nõusolek), välja arvatud juhul, kui neilt nõutakse vastust liidu või siseriiklike õigusaktide alusel.
14. Soovitude rakendamisel peaksid liikmesriigid kasutama käesoleva soovitude lisas esitatud suunise I peatüki 3. jaos kirjeldatud tavasid.

SELGED DIGIMENETLUSED

15. Liikmesriigid peaksid edastama taastuenergiaprojektidele loa taotlejatele selge, täieliku ja läbipaistva teabe kõigi nõuete ja menetlusetappide, sealhulgas kaebemenetluste kohta loamenetluse alguses.
16. Liikmesriigid peaksid paberi asemel võtma kasutusele täielikult digitaalsed loamenetlused ja e-sidevahendid. Asjakohane teave, sealhulgas taotlusvormid, keskkonnauuringud ja -andmed ning teave üldsuse osalemise võimaluste ja halduskulude kohta, tuleks projektiarendajatele teha kättesaadavaks keskselt veebipõhises menetlusjuhendis.
17. Soovituste rakendamisel peaksid liikmesriigid kasutama käesoleva soovitusel lisas esitatud suunise I peatüki 3. jaos kirjeldatud tavasid.

PIISAVAD INIMRESSURSID JA OSKUSED

18. Liikmesriigid peaksid tagama lube välja andvatele ja keskkonnanäaspekte hindavatele asutustele piisaval arvul töötajaid, kes vastavad nõuetele ning kellel on vajalikud oskused ja kvalifikatsioon.
19. Töötajate oskuste täiendamiseks ja ümberõppeks peaksid liikmesriigid kasutama kättesaadavaid liidu ja riiklikke rahastamisvõimalusi, eelkõige piirkonna ja kohalikul tasandil, ning kaaluma valdkondliku oskuskoostöö liidu loomist, et lahendada lube menetlevate ja keskkonnanäaspekte hindavate töötajate oskuste nappuse probleemi.
20. Soovituste rakendamisel peaksid liikmesriigid kasutama käesoleva soovitusel lisas esitatud suunise I peatüki 4. jaos kirjeldatud tavasid.

PROJEKTIDE ASUKOHA PAREM KINDLAKSMÄÄRAMINE JA PLANEERIMINE

21. Liikmesriigid peaksid kiiresti kindlaks määrama taastuenergiaprojektide jaoks sobivad maismaa- ja merealad vastavalt oma riiklikule energia- ja kliimakavale ning oma panusele 2030. aasta läbivaadatud taastuenergieeesmärgi saavutamisse. Kaardistamise käigus tuleks nimetada taastuenergia tootmise arendamiseks eriti sobivad selgelt kindlaks määratud piiritletud alad (taastuenergia tootmiseks eriti sobivad alad), vältides samal ajal nii palju kui võimalik keskkonna seisukohast väärtuslikke alasid ja seades muu hulgas prioriteediks kahjustatud maa, mida põllumajanduses ei kasutata. Selleks innustatakse liikmesriike kasutama energia- ja tööstusgeograafia laboris⁽¹⁰⁾ (EIGL) olemas olevaid ajakohastatud andmekogumeid.
22. Liikmesriigid peaksid looma nn kaitsetsoone, kus taastuenergia tootmist ei ole võimalik arendada, üksnes hädavajalikul määral. Nad peaksid esitama selge ja läbipaistva teabe selliste piirangute kohta, mis on seotud kaugusega hoonetest või militaar- või tsiviillennunduspiirkondadest, ning neid piiranguid põhjendama. Piirangud peaksid olema tõendus põhised ja tuleks kavandada nii, et need täidaksid seatud eesmärgi, ning samal ajal tuleks projektide arendamiseks näha ette võimalikult palju ruumi, võttes arvesse muid ruumilise planeerimise piiranguid.
23. Liikmesriigid peaksid ühtlustama taastuenergiaprojektide keskkonnamõju hindamise nõudeid niivõrd, kuivõrd see on õiguslikult võimalik, kohaldades olemasolevaid tehnilisi suuniseid taastuenergia kasutuselevõtu ja liidu keskkonnanäaspekte õigusaktide omavahelise ühitamise kohta ning liites ühismenetluseks keskkonnamõju hindamise ja muud kohaldatavad keskkonnanäaspekte hindamised. Keskkonnamõju hindamise kvaliteedi parandamiseks peaksid liikmesriigid süstemaatiliselt esitama selle kohta ülevaate⁽¹¹⁾ või muutma selle esitamise kohustuslikuks.

⁽¹⁰⁾ <https://ec.europa.eu/energy-industry-geography-lab>

⁽¹¹⁾ Ülevaade on arvamus keskkonnamõju hindamise aruande vormis esitatava keskkonnateabe ulatuse ja üksikasjalikkuse kohta.

24. Liikmesriigid peaksid tagama, et metslindude ja nõukogu direktiivi 92/43/EMÜ⁽¹²⁾ kohaldamisalasse kuuluvate kaitsealuste liikide isendite tapmine või häirimine ei takista taastuenergiaprojektide arendamist, ning nõudma, et vajaduse korral lisataks leevendusmeetmed, mille abil tõhusalt vältida tapmist või häirimist nii palju kui võimalik, jälgides nende meetmete tõhusust ning järelevalve käigus saadud teabest lähtudes võttes vajalikke lisameetmeid, et vältida olulist negatiivset mõju asjaomaste liikide populatsioonile. Kui nii käitatakse, siis ei tohiks isendite juhuslikku tapmist või häirimist käsitada tahtlikuna ning seetõttu ei peaks see kuuluma direktiivi 92/43/EMÜ artikli 12 lõike 1 ega Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2009/147/EÜ⁽¹³⁾ artikli 5 kohaldamisalasse.
25. Liikmesriigid peaksid üha rohkem kaasama üldsust varakult ruumilisse planeerimisse, soodustama projektide asukohtade mitmetarbelist kasutamist ning tagama läbipaistvuse selles osas, kuhu ja kuidas taastuenergiaprojekte, sealhulgas kohaliku omavalitsuse tasandi väikesemahulisi rajatisi võib ehitada või paigaldada. Liikmesriigid peaksid seadma eesmärgiks, et võrke ja taastuenergia tootmise võimsusi planeeritakse kooskõlastatult kõikidel tasanditel, sealhulgas piirkondliku koostöö raames.
26. Soovituste rakendamisel peaksid liikmesriigid kasutama käesoleva soovitusel lisas esitatud suunise I peatüki 5. jaos kirjeldatud tavadid.

LIHTSAM VÕRGUÜHENDUS

27. Liikmesriigid peaksid rakendama pikaajalist võrguplaneerimist ja investeeringuid vastavalt taastuenergia tootmise võimsuse kavandatud suurendamisele, võttes arvesse tulevast nõudlust ja kliimanetraalsuse eesmärki.
28. Liikmesriigid peaksid kehtestama lihtsustatud menetlused olemasolevate taastuenergiajaamade ajakohastamiseks, sealhulgas keskkonnamõju hindamise lihtsustatud menetlused, ning võtma vastu lihtsa teatamismenetluse oma võrguühenduste jaoks, kui ei ole oodata olulist negatiivset keskkonna- või sotsiaalset mõju.
29. Liikmesriigid peaksid tagama, et süsteemihaldurid i) kohaldavad võrku ühendamise taotluste suhtes läbipaistvat digimenetlust; ii) annavad teavet võrgu võimsuse kohta ja iii) optimeerivad võrgu võimsuse kasutamist, lubades seda kasutada elektrijaamadel, milles on kasutusel mitu üksteist täiendavat tehnoloogiat.
30. Liikmesriigid peaksid tagama õiguskindluse, et maagaasitorustikke oleks võimalik hakata kasutama vesiniku jaoks, sätestades selgelt, milliseid lube on vaja, ja tagades varem kehtinud lubade ajutise kehtivuse.
31. Soovituste rakendamisel peaksid liikmesriigid kasutama käesoleva soovitusel lisas esitatud suunise I peatüki 6. jaos kirjeldatud tavadid.

INNOVAATILISED PROJEKTID

32. Liikmesriike innustatakse looma reguleeritud testimiskeskondi, et teha sihtotstarbelisi erandeid riigi, piirkonna või kohaliku omavalitsuse õiguslikust või reguleerivast raamistikust innovaatiliste tehnoloogialahenduste, toodete, teenuste või lähenemisviiside jaoks, et kooskõlas liidu õigusaktidega lihtsustada lubade andmist ja seeläbi toetada taastuenergia, energia salvestamise ja muude CO₂ heite vähendamise tehnoloogialahenduste kasutuselevõttu ja süsteemi loomist.

⁽¹²⁾ Nõukogu 21. mai 1992. aasta direktiiv 92/43/EMÜ looduslike elupaikade ning loodusliku loomastiku ja taimestiku kaitse kohta (EÜT L 206, 22.7.1992, lk 7).

⁽¹³⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 30. novembri 2009. aasta direktiiv 2009/147/EÜ loodusliku linnustiku kaitse kohta (ELT L 20, 26.1.2010, lk 7).

ENERGIAOSTULEPINGUTE LIHTSAM SÕLMIMINE

33. Liikmesriigid peaksid kiiresti kõrvaldama kõik põhjendamatud haldustakistused ja turutõkked ettevõtjate sõlmivatatele taastuvenergia ostu lepingutele, eelkõige selleks, et kiirendada taastuvenergia ostu lepingute kasutuselevõttu väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate seas.
34. Liikmesriigid peaksid toetuskavade ja päritolutagatiste ettevalmistamisel, nende tähtaegade määramisel ja nende rakendamisel seadma eesmärgiks, et need ühilduksid omavahel, täiendaksid üksteist ja võimaldaksid ettevõtjatel sõlmida taastuvenergia ostu lepinguid.
35. Nende soovitude rakendamisel peaksid liikmesriigid kasutama käesoleva soovitusel lisas esitatud suunise II peatükis kirjeldatud tavasid.

JÄRELEVALVE, ARUANDLUS JA LÄBIVAATAMINE

36. Liikmesriigid peaksid looma kontaktpunkti, mille ülesanne on korrapäraselt jälgida põhilisi kitsaskohti loamenetluses ja lahendada taastuvenergiaprojektide arendajate probleeme.
37. Alates 2023. aasta märtsist peaksid liikmesriigid iga kahe aasta järel esitama komisjonile koos Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2018/1999⁽¹⁴⁾ artikli 17 kohaselt esitatava lõimitud riikliku energia- ja kliimaalase eduaruandega kogu kättesaadava üksikasjaliku teabe käesoleva soovitusel rakendamise olukorra kohta.
38. Komisjon vaatab käesoleva soovitusel rakendamise läbi kaks aastat pärast selle vastuvõtmist ja liikmesriikide esitatud teavet arvesse võttes hindab täiendavate meetmete vajadust.

Brüssel, 18. mai 2022

Komisjoni nimel
komisjoni liige
Kadri SIMSON

⁽¹⁴⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. detsembri 2018. aasta määrus (EL) 2018/1999, milles käsitletakse energialiidu ja kliimameetmete juhtimist ning millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusi (EÜ) nr 663/2009 ja (EÜ) nr 715/2009, Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiive 94/22/EÜ, 98/70/EÜ, 2009/31/EÜ, 2009/73/EÜ, 2010/31/EL, 2012/27/EL ja 2013/30/EL ning nõukogu direktiive 2009/119/EÜ ja (EL) 2015/652 ning tunnistatakse kehtetuks Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr 525/2013 (ELT L 328, 21.12.2018, lk 1).